

ОБ'ЄКТИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Вінницька область

ПАСПОРТ

Найменування об'єкта	Григорівське багаточарове городище
Вид	пам'ятка археології
Тип	споруда
Категорія пам'ятки	національного значення
Дата утворення об'єкта	IX-IV століття до нашої ери - IX-XIII ст.
Місцезнаходження об'єкта	Вінницька область, Могилів-Подільський район, с. Григорівка, південна окраїна села, урочище Щовб

ПАСПОРТ
об'єкта культурної спадщини

Григорівське багаточарове городище

(найменування об'єкта)

вид	тип	категорія пам'ятки
археологічний	споруда	національного значення

1. Дата утворення об'єкта:

IX-IV століття до нашої ери - IX-XIII століття

2. Місцезнаходження об'єкта:

Вінницька область, Могилів-Подільський район, с. Григорівка,
південна окраїна села, урочище Щовб

3. Охоронний № пам'ятки

№ 1

4. Дати і № рішень, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Постанова Ради Міністрів Української РСР від 21 липня 1965 р. № 711

5. Наявність охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок:

Охоронний знак.

6. Власник:

Державна власність

7. Користувач:

Бронницька сільська рада, вул. 50-річчя Жовтня, 4, с. Бронниця, Могилів-Подільський район, Вінницька область

Вінницьке обласне комунальне спеціалізоване лісогосподарське підприємство «Вінницяоблагроліс», вул. Тарногородського, 9, м. Вінниця

8. Охоронний договір:

від _____ № _____

9. Функціональне призначення:

сучасне	первісне	інші (протягом часу існування об'єкта)
лісонасадження, городництво	городище, поселення, оборонна споруда	

10. Історичні дані про об'єкт:

Городище - поселення, укріплене одним, або кількома земляними або кам'яними валами, часто із зовнішніми ровами. Деякі городища мають житла і можливо були резиденціями вождів чи (великі за розмірами укріплення) навіть містами, інші не мають постійних будівель і були вірогідно схованками для населення округи на випадок кризових ситуацій.

На території сучасної України городища з'являються у II тисячолітті до нашої ери, але найбільшого поширення набувають на рубежі I тисячоліття до нашої ери і продовжують існувати до XIV-XVII ст., а в деяких випадках до XIX ст. Спочатку з'являються мисові городища, а з середини I тисячоліття до нашої ери, починають домінувати городища з укріпленнями по всьому периметру.

Перша згадка про Григорівське городище з'являється в 1901 р. в «Археологической карте Подольской губернии» Є. Сецинського, опублікованій в Трудах XI археологічного з'їзду у Києві 1899 р.

Вперше розвідкові археологічні дослідження на городищі проводила археологічна експедиція Державного Ермітажу під керівництвом Артамонова М. І. у 1946 році. Розкопки розпочалися у 1948 р. Був закладений невеликий розкоп, в якому виявлено багато господарських ям, де знайдено велику кількість уламків кераміки чорнолісько-жаботинського та раннього скіфського періоду.

У 1952-1953 роках розкопки на городищі продовжені. За два роки розкопок було закладено велику кількість шурфів і 6 розкопів (з них два площею 280 м.кв. в центрі городища).

Розкопки виявили, що городище неодноразово заселялося в різні часи і крім шарів скіфського часу VII-IV ст. до н. е. є шари чорноліської культури

IX-VIII ст. до н. е., черняхівської культури II-V ст., ранньослов'янського періоду VI-VIII ст., давньоруського часу IX-XIII ст. Окрім того на території городища та поруч із ним виявлено поселення трипільської культури IV-III тис. до н. е.

Крім центрального укріплення, під керівництвом аспіранта В.Д.Белецького досліджувалася східна та південна частина городища. Розкопи були закладені і біля зовнішнього валу.

У 1953 р. продовжувався розкоп 1952 р. та закладено ще три розкопи в напольній частині городища (посаді).

В напольній частині було виявлено два дитячих поховання та залишки напівземлянки з пічкою кам'яною X ст.

Під час розкопок городища знайдено велику кількість виробів із бронзи (шпильки, фібули, браслети) та заліза (фібули, псалії, кільця, серпи, ножі та ін.) різних періодів.

На городищі виявлено сліди залізоплавильного виробництва (два горна на території самого городища та 23 на плато за городищем).

Під час обстеження городища у 2008 р. для складання паспорту, було виявлено залізні сокиру та косу XIII ст.

Всі знахідки 1946-1953 років зберігаються та експонуються в Державному Ермітажі Росії (м. Санкт-Петербург). Знахідки 2008 р. зберігаються у фондах Вінницького обласного краєзнавчого музею.

11. Відомості про сучасний стан об'єкта:

<p>Розташування об'єкта і його роль у навколишньому середовищі</p>	<p>Городище розташоване на мисоподібному схилі плато, утвореному лівим берегом р. Бронниця (лівої притоки р.Дністер) та двома глибокими ярами із пересихаючими струмками на дні.</p> <p>Городище є акцентом даного середовища.</p> <p>Розмір городища разом із посадом 1100х500м.</p> <p>Городище витягнуто по осі північний захід – південний схід і має складну систему валів. Замчисько розташоване в центральній частині городища і має цибулеподібну форму повернуту гострою частиною на південний схід. На північний захід до замчиська примикає ламаною дугою додатковий вал. З напольної південно-східної сторони на відстані 150-250 м від замчиська розташований додатковий Г-подібний вал. На схід від зовнішнього валу на відстань більше 200 м. тягнеться посад городища.</p> <p>Характер розпланування – ландшафтний.</p> <p>Основні підходи до пам'ятки від північно-західної околиці с. Нова Григорівка – підходи з інших сторін утруднені крутими схилами та обривами ярів та балок.</p>
--	---

Ландшафт	<p>Мисоподібний схил плато, утворений лівим берегом р.Бронниця (лівої притоки р.Дністер) та двома глибокими ярами із пересихаючими струмками на дні.</p> <p>Більша частина городища засаджена лісом із листвяних порід (дуби скельний і пухнастий), південно-східна частина городища заросла чагарниками та степовою рослинністю. Посад використовується місцевими жителями під городництво.</p>
Опис об'єкта	<p>Розмір городища разом із посадом 1100x500м.</p> <p>Городище витягнуто по осі північний захід – південний схід і має складну систему валів. Замчисько розташоване в центральній частині городища і має цибулеподібну форму повернуту гострою частиною на південний схід. На північний захід до замчиська примикає ламаною дугою додатковий вал. З напольної південно-східної сторони на відстані 120-250 м від замчиська розташований додатковий Г-подібний вал. На схід від зовнішнього валу на відстань більше 200 м. тягнеться посад городища.</p> <p>На городищі зафіксовано культурні шари чорноліської культури IX-VIII ст. до н. е., скіфського часу VII-IV ст. до н. е., черняхівської культури II-V ст., ранньослов'янського періоду VI-VIII ст., давньоруського часу IX-XIII ст. Окрім того на території городища та поруч із ним виявлено поселення трипільської культури IV-III тис. до н. е.</p> <p>В напольній частині виявлено два дитячих поховання та залишки напівземлянки з пічкою кам'яною X ст.</p> <p>Під час розкопок та розвідок городища знайдено велику кількість виробів із бронзи (шпильки, фібули, браслети) та заліза (фібули, псалії, кільця, серпи, ножі, коси, сокири та ін.) різних періодів.</p> <p>На городищі виявлено сліди залізоплавильного виробництва (два горна на території самого городища та 23 на плато за городищем).</p>
Перебудови, втрати й історичні нашарування	<p>Втрат не зафіксовано.</p> <p>Нашарування: трипільської культури IV-III тис. до н. е., чорноліської культури IX-VIII ст. до н. е., скіфського часу VII-IV ст. до н. е., черняхівської культури II-V ст., ранньослов'янського періоду VI-VIII ст., давньоруського часу IX-XIII ст.</p>
Наявність творів мистецтва та їх опис	Відсутні

Опис території об'єкта	<p>Більша частина городища засаджена лісом із листвяних порід (дуби скельний і пухнастий), південно-східна частина городища заросла чагарниками та степовою рослинністю. Посад використовується місцевими жителями під городництво.</p> <p>Будівлі відсутні.</p> <p>Впорядкування не проводилося.</p>
Загальна оцінка технічного стану об'єкта, дата, № акта технічного стану	<p>Задовільний.</p> <p>Акт № 1/08 від 11.10.2008 р.</p>
Наявність інженерних мереж та інженерного обладнання	<p>відсутні</p>
Дата і № довідки про майнову цінність об'єкта, найменування організації, яка провела оцінку, вартість в гривнях	<p>майнова цінність не визначена</p>

12. Перелік складових (для комплексу (ансамблю, визначного місця):

--

13. Територія об'єкта:

Площа	1100x500 м
Опис меж території об'єкта	<p>Городище на північному заході межує із садибами с.Григорівка; на північ та південь обмежене ярами та балками, засадженими лісом та чагарниками; на південний схід межує з городами с. Нова Григорівка.</p>

14. Оцінка антропологічної, археологічної, естетичної, етнографічної, історичної, мистецької, наукової чи художньої цінності об'єкта:

Якості об'єкта, завдяки яким він набуває культурної цінності як пам'ятка	<p>Невідтворне джерело інформації, яке дозволяє пізнати історичні процеси розвитку цивілізації, матеріальну та духовну культуру, стародавнього населення України.</p> <p>Предметом охорони є вали та культурний шар городища, культурний шар поселення за межами городища (посад) та рухомі предмети, що знаходяться в культурних шарах.</p>
--	--

15. Зони охорони пам'ятки:

Організація-розробник науково-проектної документації	не розроблено
Дата розроблення науково-проектної документації	не розроблено
Дата і номер документа про затвердження науково-проектної документації	не розроблено
Короткий опис меж зон охорони із зазначенням площі кожної зони	не розроблено

16. Наявність науково-дослідної та науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №

17. Дослідницькі й реставраційні роботи на об'єкті:

Найменування робіт	Рік проведення	Замовник	Виконавець	Підрядна організація
Археологічна розвідка	1946 р.	Державний Ермітаж	Артамонов М.І.	
Археологічні дослідження (розкопки)	1948 р.	Державний Ермітаж	Артамонов М.І.	
Археологічні дослідження (розкопки)	1952-1953 р.	Державний Ермітаж	Артамонов М.І.	

18. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	Колекція знахідок з Григорівського городища в експозиції Державного Ермітажу Росії (м. Санкт-Петербург). Колекція знахідок з Григорівського городища в фондах Вінницького обласного краєзнавчого музею
Іконографічні матеріали	-
Архівні матеріали	-
Бібліографічні матеріали	<ol style="list-style-type: none">1. Артамонов М. И. Археологические исследования в Южной Подолии (Винницкая область) в 1948 г. // ВЛУ. – № 11. – 1948. – С. 177-181.2. Артамонов М. И. Археологические исследования в Южной подолии в 1952-1953 г.г. //КСИИМК. — Вып. 59. – 1955. — С. 100-117: ил.3. Артамонов М. И. Некоторые итоги пятилетних исследований Юго-Подольской археологической экспедиции [1946-1948, 1952-1953 г.г. в Винницкой обл.] // КСИА АН УССР. — Вып. 4. – 1955. — С. 84-87.4. Осокин И.В. Памятники чернолесской культуры Левобережья Среднего Поднестровья (по материалам Юго-Подольской экспедиции 1953-1954 гг.) //Петербургский археологический вестник. – № 9. – 1995. – С. 104-108.5. Смирнова Г. И. Материальная культура Григоровского городища (к вопросу о формировании чернолесско-жаботинских памятников) //АСГЭ. – № 23. – 1983.– С. 60-73.6. Смирнова Г. И. Кашуба М. Т. О двух локальных группах культуры позднего чернолесья на Среднем Днестре // АС. – № 26. 1995. – С. 18-28.

19. До паспорта додаються графічні матеріали та фото фіксація:

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Генеральний план з позначенням зон охорони	1	2008 р.	Потупчик М. В.
Обміри:			
Поверхові плани			
Креслення фасадів (у разі потреби)	-		
Розрізи	-		
Фотофіксація:			
Фото загального вигляду	1	2008 р.	Потупчик М. В.
Фото фрагментів	3	2008 р.	Потупчик М. В.
Фото деталей	-		
Фото інтер'єра	-		
Інше	7	2008 р.	Потупчик М. В.

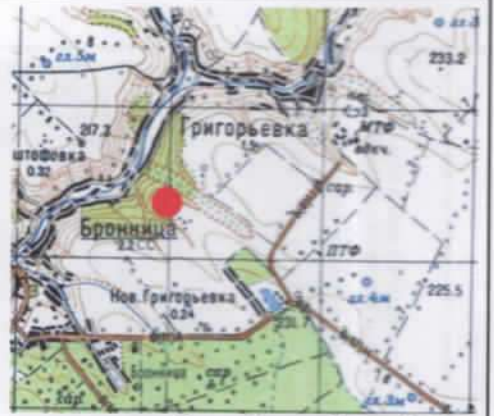
Паспорт склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Завідуючий сектором охорони культурної спадщини управління культури і туризму Вінницької обласної державної адміністрації	Археолог, музеєзнавець. Спеціаліст	Потупчик М.В.		2008 р.

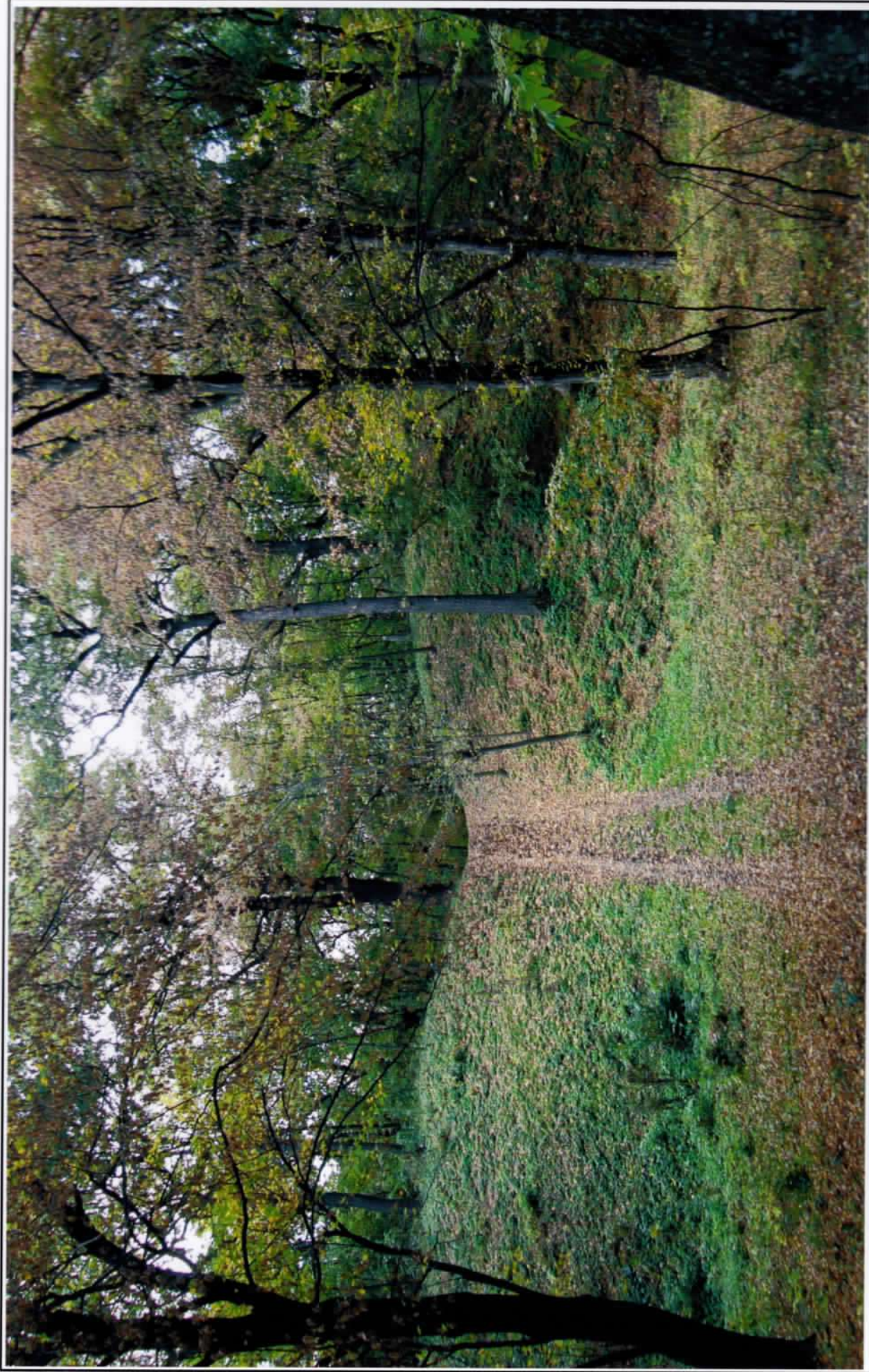
Керівник органу охорони культурної спадщини

Голова Державної служби з питань національної культурної спадщини

(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

Виконавці			с. Нова Григорівка Могилів-Подільського р-ну Вінницької обл.	Масштаб	1:10 000
Прізв'іще	Дата	Підпис	багатожарове городище IX-IV ст. до н. е. - IX-XIII ст.	Рисунок	1
Потупчик М. В.	2008		Паспорт пам'ятки		
			Ситуаційний план розташування пам'ятки археології		

										Пам'ятка археології національного значення - Григорівське багатоярусне городище IX-IV століття до нашої ери - IX-XIII ст.	
										дата	
										2008 р.	
										підпис	
										Потулчик М.В.	
										Виготовив	
											Південний вал городища

ОБ'ЄКТИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Вінницька область

ОБЛІКОВА КАРТКА

Найменування об'єкта	Григорівське багат шарове городище
Вид	пам'ятка археології
Тип	споруда
Категорія пам'ятки	національного значення
Дата утворення об'єкта	IX-IV століття до нашої ери - IX-XIII ст.
Місцезнаходження об'єкта	Вінницька область, Могилів-Подільський район, с. Григорівка, південна окраїна села, урочище Щовб

ОБЛКОВА КАРТКА
об'єкта культурної спадщини

Григорівське багатоярусне городище

(найменування об'єкта)

вид	тип	категорія пам'ятки
археологічний	споруда	національного значення

1. Дата утворення об'єкта:

IX-XIII століття до нашої ери - IX-XIII століття

2. Місцезнаходження об'єкта:

Вінницька область, Могилів-Подільський район, с. Григорівка, південна окраїна села, урочище Щовб

3. Окремий № пам'ятки:

№ 1

4. Дата і № рішення, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Постанова Ради Міністрів Української РСР від 21 липня 1965 р. № 711

5. Функціональне використання:

сучасне використання	первісне призначення	інші (протягом часу існування об'єкту)
зона відпочинку, городництво	городище, поселення, оборонна споруда	

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Городище розташоване на мисоподібному схилі плато, утвореному лівим берегом р.Бронниця (лівої притоки р.Дністер) та двома глибокими ярами із пересихаючими струмками на дні.
Характеристика об'єкта	<p>Розмір городища разом із посадом 1100x500м.</p> <p>Городище витягнуто по осі північний захід – південний схід і має складну систему валів. Замчисько розташоване в центральній частині городища і має цибулеподібну форму повернуту гострою частиною на південний схід. На північний захід до замчиська примикає ламаною дугою додатковий вал. З напольної південно-східної сторони на відстані 120-250 м від замчиська розташований додатковий Г-подібний вал. На схід від зовнішнього валу на відстань більше 200 м. тягнеться посад городища.</p> <p>На городищі зафіксовано культурні шари чорноліської культури IX-VIII ст. до н. е., скіфського часу VII-IV ст. до н. е., черняхівської культури II-V ст., ранньослов'янського періоду VI-VIII ст., давньоруського часу IX-XIII ст. Окрім того на території городища та поруч із ним виявлено поселення трипільської культури IV-III тис. до н. е.</p> <p>В напольній частині виявлено два дитячих поховання та залишки напівземлянки з пічкою кам'яною X ст.</p> <p>Під час розкопок та розвідок городища знайдено велику кількість виробів із бронзи (шпильки, фібули, браслети) та заліза (фібули, псалії, кільця, серпи, ножі, коси, сокири та ін.) різних періодів.</p> <p>На городищі виявлено сліди залізоплавильного виробництва (два горна на території самого городища та 23 на плато за городищем).</p>
Наявність творів мистецтва	відсутні

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

8. Ступінь збереженості об'єкта:

добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	задовільний
---	-------------

9. Наявність науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №

10. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Генеральний план з позначенням зон охорони			
План об'єкта	1	2008 р.	Потупчик М.В.
Фото загального вигляду об'єкта	1	2008 р.	Потупчик М.В.

Облікову картку склав:

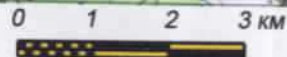
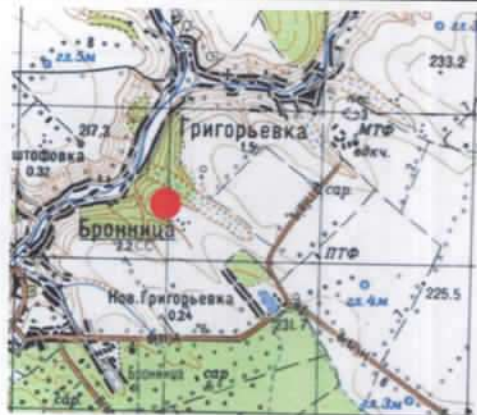
Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Заступчий директор охорони культурної спадщини управління культури і туризму Вінницької обласної державної адміністрації	Археолог, музеєзнавець. Спеціаліст	Потупчик М.В.		2008 р.

М. П. _____
Директор органу охорони культурної спадщини

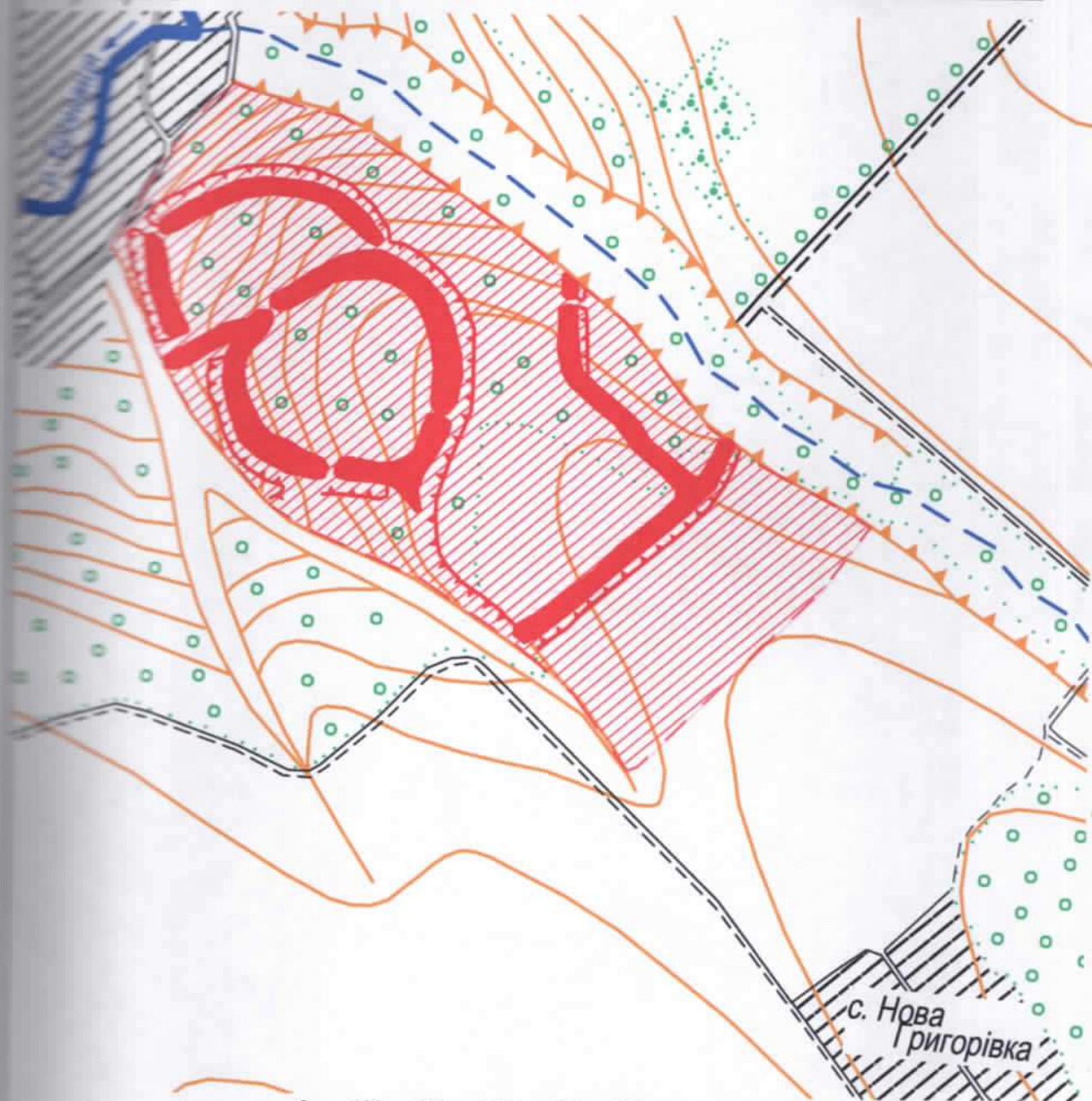
М. П. _____
Голова Державної служби з питань національної культурної спадщини

М. П. _____
(Посада, прізвище, підпис, печатка)

М. П.

с. Григорівка

Замовник			с. Нова Григорівка Могилів-Подільського р-ну Вінницької обл. багатошарове городище IX-IV ст. до н. е. - IX-XIII ст.	Масштаб	1:10 000
Тематика	Дата	Гід/міс		Рисунок	1
Полупан М. В.	2008		Паспорт пам'ятки		
			Ситуаційний план розташування пам'ятки археології		

